

Knarpad Knarbos

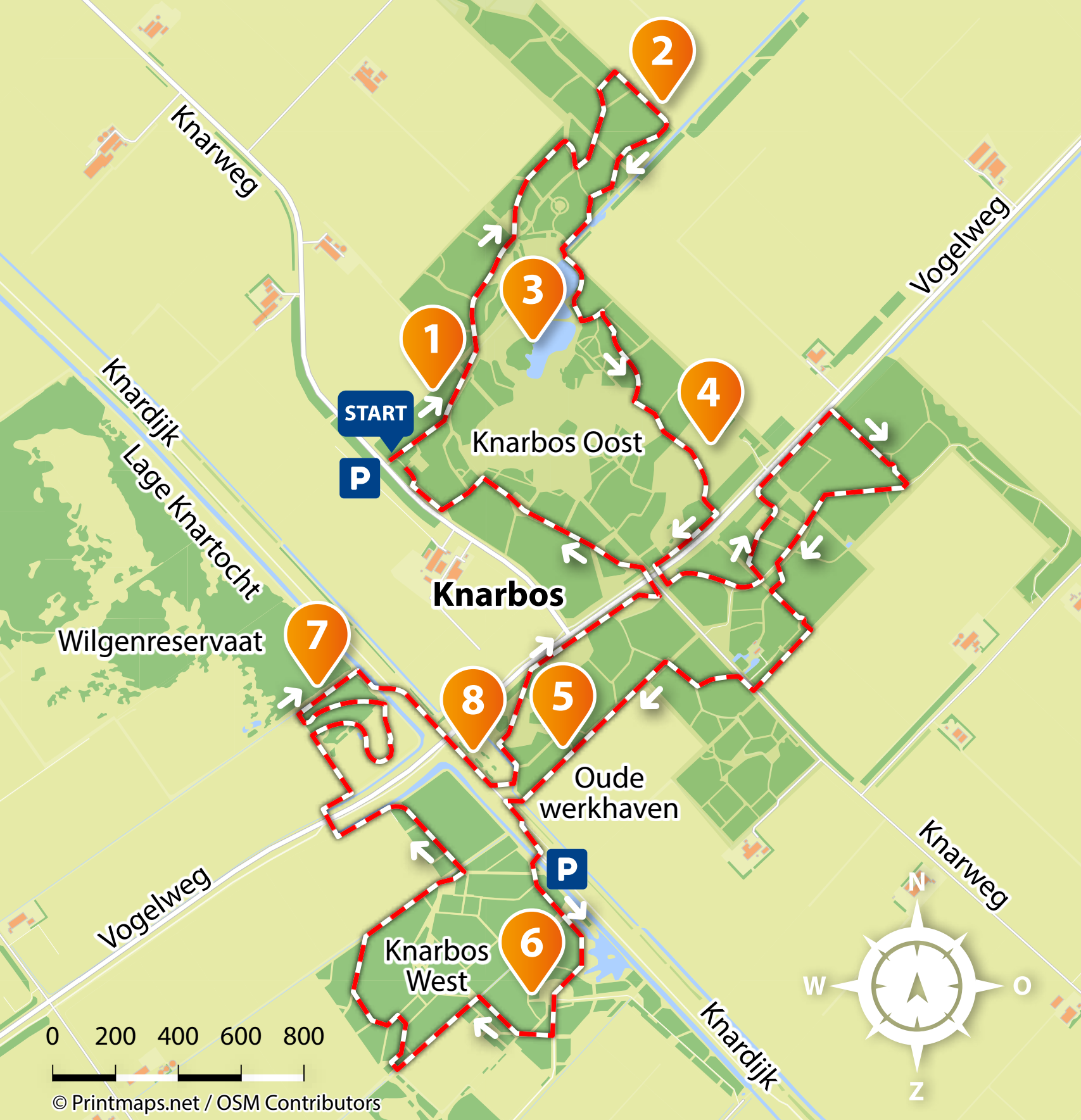
18
Kilometer

Natuur dichtbij

**HET FLEVO
LANDSCHAP**

www.flevo-landschap.nl

Tussen twee polders

Als een groene grens strekt de Knardijk zich uit tussen Oostelijk en Zuidelijk Flevoland. Deze wandeling brengt je door het Knarbos, aan weerszijden van dit markante overblijfsel uit de tijd van de inpoldering.

Onverharde paden nodigen uit tot een pure natuurbeleving. Je komt door bossen, langs moerassen en ontdekt verhalen uit het verleden bij de oude werkhaven.

Praktische informatie

Waar begint deze route en wat is er nog meer te vinden? Je leest het hier.

Vertrekpunt

Parkeerplaats Knarbos
Oost aan de Knarweg

Volg de oranje pijlen voor het Knarpad.

Hoe kom ik daar?

Het Knarbos, ingang Knarbos Oost, is bereikbaar via de N706 (Vogelweg), afslag Knarweg.

Voorzieningen

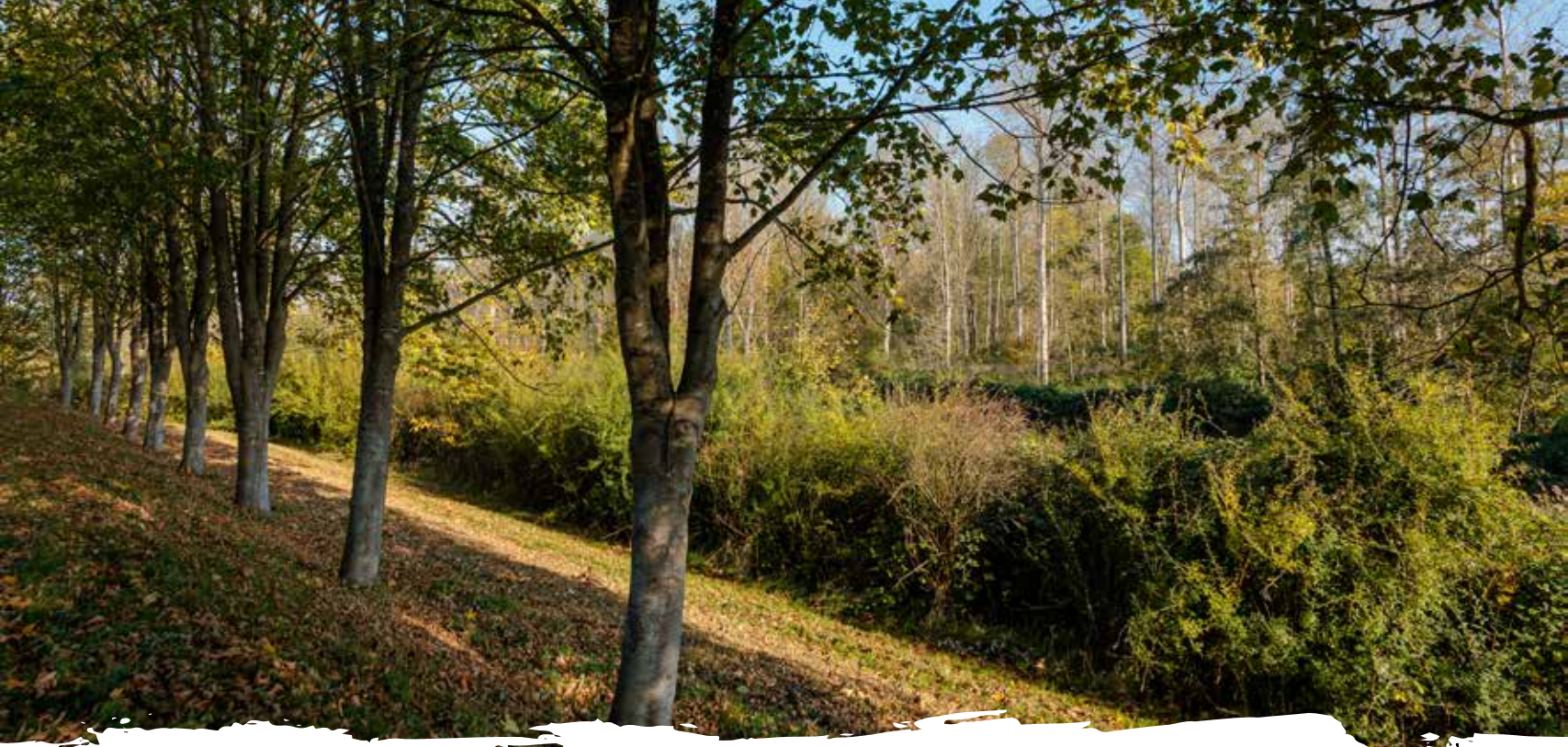
Gratis parkeerplaats.

Totale oppervlakte: 356 hectare.

18 KM				
AFSTAND	WANDEL ROUTE 3,5 UUR	NIET GESCHIKT VOOR ROLSTOEL	GESCHIKT VOOR KINDEREN	GESCHIKT VOOR HONDEN (AANGELIJD)

3

Kaart

1

DE KNAR

Het Knarbos bestaat uit verschillende blokken bos, verdeeld over Oostelijk en Zuidelijk Flevoland. Het gebied is vernoemd naar de Knar, een zandrug uit de laatste IJstijd. Je kunt deze zandrug niet zien. Wel zit het zand in de bodem, in het midden van het Knarbos. Hier wortelen eiken en beuken. Aan de buitenrand overheersen klei en veen, daar zie je vooral populieren.

Het bos is aangeplant in de jaren '70. Hier en daar tonen de bomen hun ouderdom, bij zware storm vallen sommige exemplaren om. Afgebroken stammen blijven staan. Voor bosvogels zoals de grote bonte specht is dit natuurlijke beheer erg aantrekkelijk. Zij beitelen met hun snavel holtes in de gehavende bomen. En daar profiteren weer andere hollenbroeders van, zoals koolmezen en pimpelmezen.

4

Kaart ↑

2 RIJKE ONDERGROEI

De hoge populieren zijn hier begroeid met klimop, wat wijst op een voedselrijke bodem. De klimop is een laatbloeier. Van september tot december zijn de bolvormige bloemen een welkome nectarbron voor vlinders en andere insecten. In de winter eten vogels de bessen. Populierenbossen zijn een favoriete leefomgeving voor de wielewaal, een geelzwarte vogel die je eerder hoort – ‘dudeljo klinkt zijn lied’ – dan ziet.

Langs het wandelpad groeien vlieren, herkenbaar aan de amandelachtige geur die vrijkomt als je over de bladeren wrijft. Op zonnige dagen in april en mei heb

je grote kans om het oranjetipje te zien. Het mannetje van deze witte vlinder heeft een grote oranje vlek op de voorvleugels. Het vrouwtje is wit. Zij zet haar eitjes af op pinksterbloemen en look-zonder-look.

3 KNAR-VEN

De moerassen rond het Knar-ven hebben deels een venige bodem. Daardoor groeien er moerasvarens en andere planten die je niet veel in Flevoland tegenkomt. De omgeving rond het water biedt aantrekkelijke doorkijkjes. Je kunt hier libellen zien, op jacht naar vliegende insecten. Of watervogels zoals kuifeenden.

Naast het Knar-ven ga je via een hek de 'begrasde kern' van het Knarbos binnen. Hier lopen paarden en koeien rond als natuurlijke groenbeheerders. Al sinds 1986 doen deze dieren het werk, niet de mensen. Dit is het oudste begrasde gebied van Nederland. Grazers zorgen voor afwisseling tussen open en meer dichte vegetatie, hoog en laag. Dit levert een rijke vogelstand op. Zo houden zomertortels en groenlingen van struikgewas en zingt de tjiftjaf in de hoogste bomen.

4 OPEN RUIMTE

Nadat je langs het moeras en de begraasde kern van het Knarbos bent gewandeld, kom je uit op een uitgestrekt grasveld, omzoomd met bomen. Tot 2015 was dit is een plek waar parachutisten vanuit sportvliegtuigjes die vanaf Lelystad Airport opstegen landden tussen het groen. Nu is het een prachtige open ruimte waar de rust op je neerdaalt.

Aan de rand van het veld zijn in 2019 jonge bomen aangeplant, waaronder wilgen, iepen en populieren. Dit gebeurde tijdens de Nationale Boomfeestdag, een jaarlijks terugkerend evenement dat bomen in het zonnetje zet als onmisbare schakel in een duurzame leefomgeving. Het Flevo-landschap werkt hier graag aan mee; een opsteker voor natuur en landschap in onze provincie.

5 KNARDIJK

Met een weidse akker links en het Knarbos rechts, loop je recht af op de Knardijk met daarachter Zuidelijk Flevoland. In 1959 werd begonnen met het droogmalen van de polder en hield de dijk het water tegen. Oostelijk Flevoland lag al droog, en na het droogmalen van Zuidelijk Flevoland veranderde de Knardijk in een 'slaperdijk'. Bij een eventuele dijkdoorbraak langs het Markermeer moet de dijk een overstroming verder landinwaarts voorkomen.

Het braamstruweel aan de voet van de dijk biedt beschutting aan vogels zoals de nachtegaal, zwartkop en tuinfluiter. Allemaal kleine, onopvallende zangvogels waarvan het gezang uitstijgt boven het struikgewas. 's Winters trekken de zangvogels weg naar het warmere zuiden. Dan vinden wintervogels hier hun voedsel, zoals de putter en de kneu.

6 BEVERPLAS

De grillig gevormde Beverplas is aangelegd in 1997. Bevers kwamen toen al voor in dit gebied, en er wordt veel gedaan om het deze dieren naar de zin te maken. In en rond de plas zie je aan afgeknaagde wilgen, sleepsporen van takken en 'glijbaantjes' langs de oever, dat de bevers dankbaar gebruikmaken van deze omgeving.

Het is belangrijk om dit soort plekken te creëren, zodat bevers 'tussenstops' kunnen maken tijdens hun trektochten van het ene naar het andere natuurgebied. Met zijn gunstige ligging vervult het Knarbos zo'n positie. Het ligt tussen de noordelijke Oostvaardersplassen en het Praambos, met aan de andere kant het Veluwemeer, Wolderwijd en de Veluwe. De Beverplas draagt eraan bij om deze natte natuur te verbinden.

7

OERBOS

Na het oversteken van de Vogelweg, zie je de aanduiding van het Wilgenreservaat. Hier slingert een avontuurlijk pad door het oerbos. Het wilgenbos is spontaan opgeschoten, dankzij de aanleg van de Knardijk. Uit wilgentenen die werden gebruikt bij de aanleg van de dijk, groeiden bomen op. Miljoenen zaadjes hiervan kwamen terecht op de net ontgonnen grond van Zuidelijk Flevoland. De zaadjes die ontkiemden, legden de basis voor het huidige Wilgenreservaat dat het pioniersstadium intussen ruim is ontgroeid. De omvang van sommige wilgen is buitengewoon indrukwekkend.

Sta ook eens stil om de lucht af te speuren naar roofvogels. Buizerds en haviken broeden in het wilgenbos, waar ze op de vele muizen jagen. Ook zangvogels zoals de fitis en spotvogel horen hier tot de vaste bewoners.

8 HAVEN OP HET DROGE

Op deze plek spreekt de pionierstijd van Oostelijk Flevoland. De verhogingen rond het kruispunt Vogelweg-Knardijk vormen de contouren van de voormalige Knarhaven, die dienstdeed tijdens het droogmalen van de polder. Hier legden schepen aan met stenen en wilgentenen, ter versterking van de gloednieuwe Knardijk. Nadat de werkhaven vijf jaar zijn dienst had bewezen, werd deze in 1958 gedempt. Na Oostelijk Flevoland duurde de inpoldering van Zuidelijk Flevoland tot 1967.

Waar vroeger water in de Knarhaven stond, groeien nu wilgen. Langs de voormalige kademuur – nu een groene dijk met gras – staan populieren aan weerszijden geplant. Netjes in het gelid bewijzen de bomen hoe de mens zijn stempel op het landschap heeft gedrukt. Tegelijk krijgt de natuur van het omliggend Knarbos nu alle ruimte.

